

Persbericht

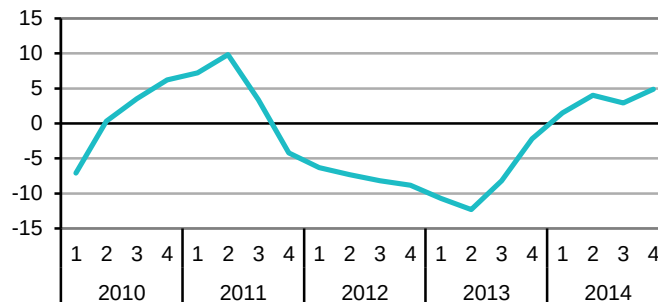
PB14-068 | 19 november 2014 | 9.30 uur

Meer vertrouwen ondernemers

- Vertrouwen bedrijfsleven neemt toe tot hoogste stand in ruim drie jaar
- Verwachtingen voor 2015: meer omzet, export en investeringen, maar geen groei werkgelegenheid
- Vertrouwen in meeste sectoren toegenomen

Het ondernemersvertrouwen, de stemmingsindicator van het Nederlandse bedrijfsleven, is aan het begin van het vierde kwartaal hoger uitgekomen dan in het derde kwartaal. De ondernemers zijn nu een jaar lang positief gestemd en het vertrouwen is in ruim drie jaar niet zo groot geweest als nu. Daarnaast zijn de ondernemers overwegend positief over 2015: ze rekenen komend jaar op meer omzet, export en investeringen. De ondernemers voorzien echter geen groei van de werkgelegenheid. Dit maken het CBS, EIB, KvK, MKB Nederland en VNO-NCW vandaag bekend.

Ondernemersvertrouwen Nederland

Bron: CBS, EIB, KvK, MKB Nederland, VNO-NCW

Ondernemers voorzien vooral groei in 2015

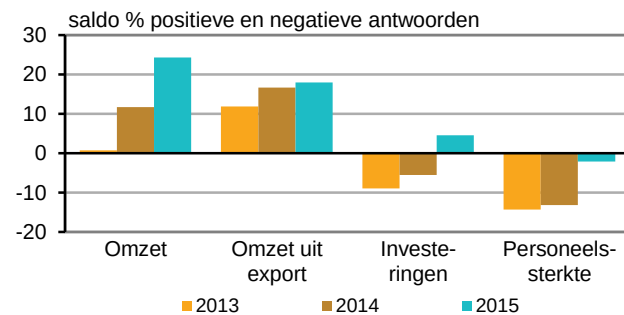
Ondernemers zijn overwegend positief over 2015. Volgens ruim een derde van hen zal er in 2015 meer omzet worden behaald dan in 2014. Daarentegen verwacht slechts één op de tien een lagere omzet, zodat per saldo bijna een kwart van het bedrijfsleven uitgaat van omzetgroei. Daarmee is de verwachting voor 2015 veel positiever dan dat de verwachtingen voor 2014 en 2013 waren. Ook de omzet uit export zal volgens de ondernemers toenemen in 2015: per saldo denkt 18 procent van het exporterende bedrijfsleven meer buitenlandse omzet binnen te halen.

De investeringsverwachtingen zijn eveneens positiever dan voorgaande jaren. Zo denkt 20 procent van de ondernemers in 2015 meer te investeren dan in 2014 en verwacht 15 procent minder te investeren. Verreweg de meeste ondernemers (65 procent) denken evenveel

te investeren in 2015. De afgelopen jaren was de teneur juist dat er minder geïnvesteerd zou worden.

Over de werkgelegenheid in 2015 zijn de ondernemers voorzichtig. Het aantal ondernemers dat denkt dat de personeelsomvang zal toenemen is een fractie kleiner dan zij die denken dat de personeelssterkte zal afnemen. Per saldo wordt er dus geen verbetering van de werkgelegenheid voorzien. Wel is het aantal bedrijven dat denkt personeel af te gaan stoten beduidend lager dan voorgaande jaren.

Verwachtingen van ondernemers voor het komende jaar

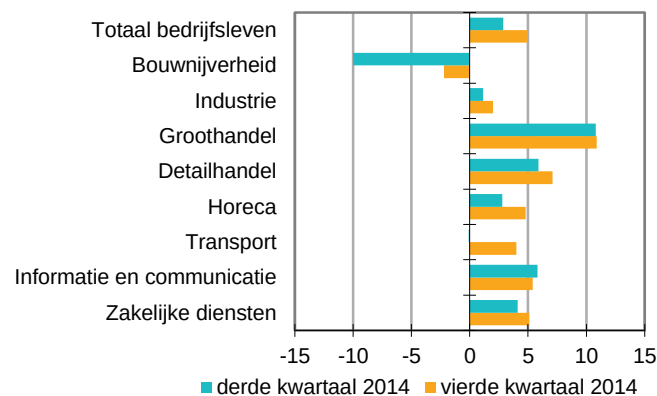

Bron: CBS, EIB, KvK, MKB Nederland, VNO-NCW

Vertrouwen in meeste sectoren verbeterd

In nagenoeg alle sectoren verbeterde het ondernemersvertrouwen. Het vertrouwen in de bouwsector verbeterde sterk, na een terugval in het vorige kwartaal. Hoewel de productie van de bouwsector in het tweede en derde kwartaal kromp, zien de ondernemers ook signalen die op verbetering wijzen. Zo stijgt het aantal bouwvergunningen en is er meer beweging op de woningmarkt. Hoewel nog negatief, is het vertrouwen veel beter dan in de voorgaande jaren. Ook ondernemers in de transportsector waren beduidend positiever gestemd dan een kwartaal eerder. Ze zagen op het gebied van omzet en economisch klimaat verbeteringen in het derde kwartaal en dit werkt door in het vertrouwen aan het begin van het vierde kwartaal.

Ondernemersvertrouwen naar sector

Bron: CBS, EIB, KvK, MKB Nederland, VNO-NCW

Verder zijn de ondernemers in de industrie positiever gestemd. Eerder meldde het CBS dat het producentenvertrouwen in de industrie in oktober verbeterde tot het hoogste niveau in ruim drie jaar tijd. Ook in de detailhandel en horeca zijn de ondernemers positiever geworden; in de groothandel bleef het vertrouwen onveranderd groot.

Technische toelichting

Dit persbericht geeft per kwartaal de stand van het ondernemersvertrouwen Nederland weer. Deze sentimentsindicator wordt samengesteld uit de resultaten van de Conjunctuurenquête Nederland (COEN). Dit is een gezamenlijk onderzoek van CBS, EIB, KvK, MKB Nederland en VNO-NCW. De volgende publicatie van het ondernemersvertrouwen is in februari 2015.

Conjunctuurenquête Nederland (COEN)

De Conjunctuurenquête Nederland brengt voor het Nederlandse bedrijfsleven vier keer per jaar de belangrijkste ontwikkelingen, oordelen en verwachtingen van de ondernemer in kaart. Voor tal van variabelen (zoals bijvoorbeeld omzet, productie, economisch klimaat, werkgelegenheid en winstgevendheid) wordt aan de ondernemer gevraagd een indicatie te geven over de ontwikkeling en de verwachte ontwikkeling. Deze informatie geeft een snelle globale indicatie hoe het bedrijfsleven zich ontwikkelt.

Ondernemersvertrouwen Nederland

Het Ondernemersvertrouwen, de stemmingsindicator van het Nederlandse bedrijfsleven, geeft een belangrijke indicatie van de richting aan waarin de Nederlandse economie (het bruto binnenlands product, bbp) zich naar verwachting zal ontwikkelen. Het ondernemersvertrouwen is opgebouwd uit een set vertrouwensindicatoren van de belangrijkste sectoren in het bedrijfsleven. De vertrouwensindicatoren per sector worden samengesteld uit een combinatie van variabelen uit COEN, waarbij zoveel mogelijk de methodiek van de Europese Commissie wordt gevolgd. Dit maakt internationale vergelijkingen mogelijk. Het ondernemersvertrouwen is gecorrigeerd voor seizoeneffecten.

Samenwerkingsverband CBS, EIB, KvK, MKB Nederland en VNO-NCW

De Conjunctuurenquête Nederland is een gezamenlijk onderzoek van het CBS, de Kamer van Koophandel, EIB, MKB-Nederland en VNO-NCW, met de steun van het ministerie van Economische Zaken. Doel van de samenwerking is om completere informatie over het niet-financiële bedrijfsleven te vergaren met minder administratieve lasten.

Een uitgebreidere rapportage van het Ondernemersvertrouwen Nederland en de Conjunctuurenquête Nederland vierde kwartaal 2014 is beschikbaar op <http://www.ondernemersplein.nl/COEN/>